

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 4.8.2009
KOM(2009) 390 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Rapport om EU's digitale konkurrenceevne
Hovedresultater af i2010-strategien for 2005-2009**

**{SEC(2009) 1060}
{SEC(2009) 1103}
{SEC(2009) 1104}**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Rapport om EU's digitale konkurrenceevne
Hovedresultater af i2010-strategien for 2005-2009**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	i2010's hovedresultater	4
2.1.	Det indre marked for virksomheder og brugere udbygges.....	5
2.2.	Forskning og innovation på ikt-området styrkes.....	6
2.3.	Det sikres, at alle borgere drager fordel af ikt.....	7
3.	Virkninger af i2010 i medlemsstaterne	9
4.	Et blik fremad – fremtidens politiske udfordringer.....	9
5.	Konklusion	12

1. INDLEDNING

EU gør sig fortsat gældende globalt set inden for informations- og kommunikationsteknologier (ikt). World Wide Web, mobilstandarden GSM, MPEG-standarden for digitalt indhold og ADSL-teknologien blev alle opfundet i EU. Det er et væsentligt politisk mål at fastholde denne førerposition og omsætte den i en konkurrencemæssig fordel. I 2005 forelagde Kommissionen derfor i2010-strategien med henblik på at udbygge EU's førerposition og lade informationssamfundets fordele arbejde for vækst og beskæftigelse i EU¹. I denne strategi skitseredes konkrete politiske tiltag:

- **Det indre marked for virksomheder og brugere udbygges** ved at eliminere lovgivningsmæssige hindringer og styrke sammenhængen i lovgivningen inden for telekommunikationssektoren og audiovisuelle medietjenester (bl.a. tv og video-on-demand)
- **Forskning og innovation på ikt-området styrkes** i EU ved at lægge offentlige og private forskningsmidler sammen og målrette dem mod områder, hvor EU er eller kan blive førende på globalt plan, f.eks. LTE (long-term evolution)-mobilteknologi, som vil revolutionere trådløst bredbånd, eller ESC (elektronisk stabilitetskontrol), hvilket bidrager til at forebygge bilulykker ved pludselige manøvrer eller på glatte veje
- **Det sikres, at alle borgere drager fordel** af EU's førerrolle inden for ikt, bl.a. ved hjælp af offentlige onlineserviceydelser af høj kvalitet med adgang for alle, ved hjælp af mere sikker, mere intelligent, mindre forurenende og mere energieffektiv transport og ved at stille EU's kulturarv til rådighed via et europæisk digitalt bibliotek.

Ikt-politikkerne har i de seneste fire år fastslået deres rolle som en hoveddrivkraft bag EU's økonomiske og sociale modernisering, og de har gjort EU mere modstandsdygtig i krisetider. De er i dag solidt forankret i EU's centrale politikker for vækst og beskæftigelse. Alle EU-medlemsstater har ikt-politikker og betragter dem som en central bidragsyder til national vækst og beskæftigelse inden for den fornyede Lissabondagsorden. i2010 har også haft indflydelse på andre politiske områder, som f.eks. det indre marked og forbrugerdagsordenen. Ikt-politikker gennemføres i dag med forskellige instrumenter, f.eks. strukturfondene eller fondene til udvikling af landdistrikter.

Ikt og navnlig bredbåndsinternettet er en afgørende komponent i den europæiske økonomiske genopretningsplan². Halvdelen af stigningen i EU's produktivitet kan henføres til ikt, og højhastighedsbredbånd er en forudsætning for ny beskæftigelse, nye færdigheder, nye markeder og nedskæring af omkostninger. Ikt er afgørende for virksomheder og offentlige serviceydelser og for, at den moderne økonomi kan fungere. Dette anerkendes i Kommissionens forslag om at øge tempoet i den økonomiske genopretning med intelligente investeringer i bredbåndsnet i landdistrikterne, hvilket Det Europæiske Råd tilsluttede sig med et beløb på op til 1,02 mia. EUR.

¹ i2010 – Et europæisk informationssamfund som middel til vækst og beskæftigelse - KOM(2005) 229.

² Se "En europæisk økonomisk genopretningsplan" – KOM(2008) 800 – og "Investeringsplan for Europa" – KOM(2009) 36.

2. i2010'S HOVEDRESULTATER

i2010 er udformet som en strategisk ramme for EU's informationssamfunds- og mediepolitik. Denne indeholdt en beskrivelse af politikken hovedretning med henblik på at fremme en åben og konkurrencedygtig digital økonomi i hele EU, og den understregede for første gang ikt's betydning i henseende til at forbedre livskvaliteten. Endemålet går ud på at virkeliggøre det indre marked for ikt-produkter og -tjenester til gavn for EU's forbrugere, virksomheder og myndigheder.

Den konkurrence- og forbrugervenlige politik, som er ført med i2010, har frembragt mange håndgribelige resultater:

- Stadig flere EU-borgere er på internettet. Antallet af regelmæssige internetbrugere er øget fra 43 % i 2005 til 56 % i 2008; hovedparten bruger internettet næsten dagligt, og de har højhastighedsadgang. Regelmæssig brug af internettet integrerer også befolkningen i højere grad, idet antallet af brugere i mindre gunstigt stillede grupper (ikke-erhvervsaktive, lavt uddannede og aldersgruppen 55-64 år) vokser hurtigt.
- EU er blevet globalt førende inden for bredbåndsinternet. Med sine 114 mio. abonnenter er EU verdens største marked, og dækningsgraderne vokser hurtigt. Halvdelen af alle EU's husholdninger og mere end 80 % af EU's virksomheder har en fast bredbåndsforbindelse, og tre fjerdedele af disse har gennemsnitlige download-hastigheder på mere end 2 Mbps. 93 % af befolkningen i EU-25 har adgang til bredbåndsinternet mod 87 % i 2005.
- Den udbredte bredbåndsadgang har medført en stigende udnyttelse af avancerede tjenester. EU-borgerne ændrer hurtigt deres vaner og finder nye kommunikationsveje. 80 % af de brugere, der regelmæssigt benytter internettet, slår stadig mere ind på interaktive aktiviteter som f.eks. kommunikation, udnyttelse af finansielle tjenester, deling og skabelse af nyt indhold og deltagelse i innovative processer.
- Markedsindtrængningen for mobiltelefoner er oversteget 100 % – fra 84 % af EU's befolkning i 2004 til 119 % i 2009. Dette gør, at EU er globalt førende inden for mobil markedsindtrængning, idet de tilsvarende tal for USA og Japan er ca. 80 %. Forbrugerne tilbringer mere tid med tale og SMS til priser, der ligger mindst 34,5 % lavere end i 2004, herunder et fald på 70 % i roaming-taksterne siden 2005.
- EU har gjort hastige fremskridt med hensyn til levering og udnyttelse af 20 offentlige onlineserviceydelser, som vurderes ved hjælp af benchmarking. Leveringen af fuldt disponible tjenester til borgere er øget til 50 % i 2007 (mod 27 % i 2004) og for virksomheder til 70 % (mod 58 % i 2004). En tredjedel af EU-borgerne og næsten 70 % af virksomhederne i EU benytter e-forvaltningstjenester
- EU-finansieret ikt-forskning har spillet en central rolle i EU's væsentligste industrielle udvikling f.eks. inden for mikro- og nanoelektronik, sundhedspleje og færdselssikkerhed i EU. EU er også hjemsted for banebrydende forskning, f.eks. GMR-teknologi (Giant Magneto-Resistance), der revolutionerede harddisksektoren og vandt Nobelprisen i fysik i 2007, og ADSL-teknologien, der danner grundlag for nutidens bredbåndsinternetsucces.
- Ikt-politikker udbredes i stadig større omfang. Medlemsstaterne har anerkendt ikt's betydning for produktivitet og vækst og ikt's potentiale i henseende til at opfylde en række

socioøkonomiske målsætninger. Mange medlemsstater har nu integreret nationale ikt-strategier med mål, der svarer til målene i i2010-initiativet.

Dette er nogle af de betydningsfulde succeshistorier i de forløbne fire år³. Men selv om det fulde potentiale endnu ikke er udnyttet, kan de væsentligste resultater af i2010 lettest bedømmes ved at sammenholde dem med målene fra 2005 for initiativets tre strategiske søjler.

2.1. Det indre marked for virksomheder og brugere udbygges

Et af de vigtigste områder, hvor ikt-politikken har gjort en forskel for EU-borgerne, er fremme af det indre marked for telekommunikation og audiovisuelle medietjenester til gavn for borgerne.

Dette var det centrale mål for i2010's første søjle:

Mål 1: Et europæisk samarbejdsområde for information med sikre bredbåndsforbindelser til overkommelige priser og et rigt og varieret udbud af indhold og digitale tjenester.

EU's marked med 500 mio. forbrugere er opsplittet, og dette hindrer stordriftsfordele og skader virksomheder og forbrugere. Dette er endnu mere udtalt i den digitale økonomi; der er ingen tekniske grunde til, at landegrænser skulle hindre disse velstandsskabende strømme. Kommissionen har aktivt tilstræbt at åbne for konkurrence inden for e-kommunikation, fjerne lovgivningsmæssige hindringer, forbedre den lovgivningsmæssige sammenhæng og skabe lige konkurrencevilkår for EU's operatører, erhvervssektoren og forbrugerne. Den har opdyrket en mere samordnet tilgang til spektrum og den potentielle udnyttelse af "digitaliseringsdividenden" på tværs af medlemsstaterne. De to roaming-forordninger tilsigtede at skabe et hjemmemarked i EU for forbrugere og virksomheder⁴.

Reformen af regelsættet for elektronisk kommunikation, som forventes vedtaget snart, vil yderligere forbedre det indre marked på en række områder. Det vil først og fremmest give forbrugerne større valgmulighed og forbedre gennemsigtigheden, beskytte dem bedre mod brud på sikkerheden, mod krænkelse af retten til privatlivets fred og mod spam ved at fremme konkurrence inden for nye net. Et nyt tilsynsorgan på EU-niveau forventes at bidrage til at sikre lige konkurrence og større sammenhæng i den nationale lovgivning. Samtidig vil nationale tilsynsmyndigheder få større uafhængighed. År efter år har de årlige statusrapporter om rammebestemmelser for teleområdet vist, at EU's konkurrencevenlige bestemmelser har øget konkurrencen, investeringerne og innovationen, priserne er faldet, og forbrugerne har opnået større valgmuligheder, flere rettigheder og bedre tjenestekvalitet.

Lanceringen af eYou-guiden i maj 2009 var et vigtigt skridt med hensyn til at styrke brugernes stilling ved kort og klart at forklare den gældende EU-lovgivning på onlineområdet. Denne første flersproglige onlineguide vedrørende brugeres rettigheder i EU tager fat på centrale områder af forbrugerbeskyttelse online, herunder retten til privatlivets

³ Det vedlagte arbejdsdokument SEK(2009) 1060 indeholder en fyldestgørende redegørelse for alle foranstaltninger, som er truffet inden for rammerne af i2010 i løbet af perioden 2005-2009.

⁴ Forordning (EF) nr. 717/2007 og (EF) nr. 544/2009 om roaming på offentlige mobiltelefonnet i Fællesskabet og om ændring af direktiv 2002/21/EF om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

fred og personoplysninger, internetsikkerhed, og –sikring, onlinereklame, ophavsret og online shopping⁵.

Tv-sektoren gennemløber en periode med dramatiske forandringer, og Kommissionen har holdt EU på forkant med udviklingen ved at tilskynde til at indføre digital transmission og mobil-tv. Ved at bygge videre på princippet med oprindelseslande er der aftalt ajourførte regler for indhold med henblik på at bane vejen for nye audiovisuelle tjenester, der ikke alene omfatter forskellige medier (jordbaseret, mobil, satellit eller over internettet), men også forskellige formater (interaktivt tv, video-on-demand, sociale netværksaktiviteter osv.). Dagens EU har klare regler for udbydere af audiovisuelle medietjenester, og kvaliteten af udsendelserne sikres løbende med begrænsninger af reklame i dokumentar-, nyheds- og børneprogrammer. Derudover er regler for indhold af racistisk karakter, eller som tilskynder til had, udvidet til at omfatte selvvalgstjenester⁶.

Kommissionens støtte til film inden for EU's MEDIA-program, der er forlænget til perioden 2007-2013 med et budget på 755 mio. EUR, har bidraget til at bringe film og indhold, der er produceret i EU, ud på den internationale scene. Mange film, der har vundet global berømmelse, ville aldrig være kommet uden for deres produktionsland uden EU-støtte⁷. EU's merværdi består ikke blot i at finansiere disse kunstneriske produktioner, men i at bringe europæisk liv og kultur ud til et bredt internationalt publikum ved at gøre europæiske film tilgængelige inden for og uden for EU.

2.2. Forskning og innovation på ikt-området styrkes

I det 21. århundredes første årti halter EU bagefter andre af verdens regioner, især USA, Japan og Sydkorea, for så vidt angår F&U-relateret ikt. EU iværksatte derfor ambitiøse forskningsprogrammer for at rette op på denne mangel og støtte fremsynet F&U. EU har i de seneste fem år engageret sig i en skarp forfølgelse af de globalt førende lande og vil i de kommende år bestrebe sig på at indtage en førende rolle inden for ikt-forskning.

Denne strategi afspejles i de overordnede mål for i2010's anden søjle:

Mål 2: Præstationer i verdensklasse inden for ikt-forskning og –innovation, på højde med Europas førende konkurrenters resultater.

Inden for rammerne af dette mål vedtog EU det hidtil største budget til ikt-forskning og –innovation, idet mere end 10 mia. EUR afsættes til ikt fra FP7 og programmet for konkurrenceevne og innovation⁸ med henblik på at bidrage til at frembringe den næste bølge af økonomisk vækst og fremskynde overgangen til et samfund med lavt kulstofforbrug.

⁵ <http://ec.europa.eu/eyouguide>.

⁶ Direktiv 2007/65/EF om audiovisuelle medietjenester.

⁷ F.eks. "La Vie en Rose", "Das Leben der Anderen", "Die Fälscher", "Gomorra" og "Slumdog Millionaire".

⁸ Støtteprogrammet for ikt-politik under programmet for konkurrenceevne og innovation er et af de væsentligste finansielle instrumenter under i2010, der løber fra 2007 til 2013 med et budget på 728 mio. EUR. Det fremmer innovation og konkurrenceevne i kraft af, at ikt udbredes blandt borgere, offentlige myndigheder og virksomheder, herunder især SMV, http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp/index_en.htm.

På nuværende tidspunkt er e-infrastruktur – f.eks. GÉANT, overordnede net, supercomputere og datalagre – katalysatorer for en ny "videnskabelig renæssance" til fremme af velstand og vækst. Succesen for ordningen for fremtidig og fremspirende teknologi har påvist behovet for at øge investeringer i højrisikobetonet transformativ forskning, så det sikres, at EU også på lang sigt forbliver konkurrencedygtig inden for ikt⁹.

Der er desuden iværksat banebrydende offentlig-private partnerskaber. De fælles teknologiinitiativer *Artemis* og *Eniac* om indlejrede computersystemer og nanoelektronik omhandler teknologier af afgørende betydning for at bevare fremstillingsvirksomheders konkurrenceevne; det være sig bilindustri, luft- og rumfartsindustri eller energirelateret udstyr og sundhedsteknologi. Initiativet *Ambient Assisted Living* (Længst muligt i eget hjem) er sat i gang og tilsigter at gøre EU til omdrejningspunkt for udviklingen af nye digitale løsninger til EU's ældre. Disse initiativer medvirker til, at EU's erhvervsliv kan indtage en global førerrolle, og de styrker investeringerne i F&U ved at skabe incitamenter for både erhvervslivet og medlemsstaterne. Over seks år er der afsat mere end 6 mio. EUR til disse tre initiativer.

EU indtager også en potentiel førerrolle, hvad angår fremtidens internet. Kommissionen har påbegyndt arbejdet i et offentlig-privat partnerskab, som kunne understøtte det fremtidige internets udformning og arkitektur med hurtigere overførsel af større datamængder, flere IP-adresser og et mere sikkert internet, hvor retten til privatlivets fred og data beskyttes bedre, som er åbent, indbyrdes kompatibelt, og som fremmer innovation, konkurrence og valgmuligheder. Derigennem udbredes brugen af RFID- og webtjenester. Det nye initiativ bygger på eksisterende forskningsprioriteter; f.eks. er FIRE-faciliteten (Future Internet Research and Experimentation) begyndt at udbyde tjenester til forskerkredse, som eksperimenterer med nye netværks- og tjenesteparadigmer. De europæiske teknologifora har også skabt nye landvindinger, idet de fungerer som åbne fora for samarbejde mellem erhvervslivet, universiteterne og forskningsinstitutionerne.

EU kan nu bygge videre på disse væsentlige tiltag med henblik på at lukke forskningskløften på ikt-området. Forskningsinvesteringer er dog kun et middel og ikke et mål i sig selv. Markedsføringen af innovative produkter og tjenester er vejen til vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne i EU. Selv om nogle medlemsstater ligger i toppen af globale innovationsindeks, er beredvilligheden til innovation stadig usammenhængende. Større og mere koordineret målrettethed mod forskning og innovation er derfor afgørende. En fornyet strategi for forskning og innovation på ikt-området i EU blev offentliggjort i marts 2009¹⁰. Dens sigte er at sikre EU en førerposition inden for ikt, lette opblomstringen af nye markeder og forretningsmuligheder inden for ikt og gøre EU mere attraktiv for investeringer i færdigheder, forskning og innovation.

2.3. Det sikres, at alle borgere drager fordel af ikt

i2010 omfattede for første gang en række initiativer, som tager højde for EU's demografiske udfordringer, placerer borgerne i centrum for politikken og fremhæver forskellige ordningers økonomiske aspekter.

⁹ Nye horisonter for ikt – en strategi for forskning i fremtidig og fremspirende teknologi i Europa – KOM(2009) 184.

¹⁰ En europæisk strategi for forskning, udvikling og innovation på ikt-området: Øget indsats og effektivitet – KOM(2009) 116.

Mål 3: Et informationssamfund for alle, med offentlige serviceydelser af høj kvalitet og øget livskvalitet.

Det gælder især for e-sundhed, hvor EU's politikker gavner EU-borgernes sundhed og velvære samtidig med, at de skaber produktivitetsfordele til komplekse og omkostningskrævende sundhedsvæsen i medlemsstaterne og styrker konkurrenceevnen i EU's sundhedsindustri. Der er iværksat to centrale politiske initiativer i 2008: det ene letter patienters adgang til telemedicintjenester og fremmer udviklingen af markedet; det andet initiativ bistår medlemsstaterne med at skabe grænseoverskridende interoperabilitet mellem elektroniske patient-journalsystemer til støtte for borgere og markedet. e-Sundhed er også et af fokusområderne i Kommissionens "lead market"-initiativ, der tilsigter at fremskynde markedsvæksten med ordninger, som skal forbedre samarbejde og levering af sundhedstjenester på tværs af landegrænser.

e-Forvaltning er et andet politikområde, der får stor opmærksomhed, og 50 % af offentlige forvaltningstjenester er nu fuldt tilgængelige online. e-Forvaltningstjenesternes interoperabilitet udgør stadig en stor udfordring. Selv om det stadig kun er et lavt antal borgere, som benytter ikt til at kommunikere med offentlige myndigheder, vokser antallet støt. Overgangen fra "one-stop shop" (enkelt henvendelsessted) til borgerorienterede tjenester har i de seneste fire år stået i centrum for politikkerne under e-forvaltning. I den 5-årige handlingsplan, som er vedtaget i 2006, påtog Kommissionen og medlemsstaterne sig at levere håndgribelige fordele for alle EU-borgere. Den forberedende foranstaltning e-Deltagelse viser, hvordan udnyttelsen af nye teknologier kan føre til større offentlig deltagelse og give befolkningen nye værktøjer, hvormed de kan komme til orde. De igangværende storstilede pilotforsøg under rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation angående elektroniske indkøbssystemers interoperabilitet og fælles europæisk anerkendelse af elektronisk identifikation vil bidrage til at åbne e-forvaltnings økonomiske potentiale i hele EU.

i2010 har også til formål at demonstrere, hvordan ikt kan forbedre borgernes livskvalitet. Siden 2005 har dette været hovedformålet med politikken for inddragelse i informations-samfundet (e-Inddragelse). Initiativet "e-Inddragelse – vær med!" blev lanceret i 2008, og det kulminerede med ministerkonferencen om e-Inddragelse i Wien. Blandt andre eksempler kan nævnes initiativer, der tilsigter at styrke rettighederne for mennesker med handicap, ældre og socialt ugunstigt stillede personer. På baggrund af den tætte sammenhæng mellem ikt-færdigheder og inddragelse i samfundet og på arbejdsmarkedet foretog Kommissionen en omfattende granskning af EU-borgernes digitale færdigheder.

I 2005 blev der inden for i2010 foreslået tre flagskibsinitiativer som led i "livskvalitet". Initiativet *Ambient Assisted Living* (Længst muligt i eget hjem) viser, hvordan ikt bidrager til at tage højde for udfordringer i kraft af befolkningens aldring. *Initiativet intelligente biler*, der er lanceret i 2006, fremmer køretøjer, som er mere intelligente og sikre, og som forurener mindre. Biler, som impliceres i en alvorlig ulykke, vil i nær fremtid foretage et 112-opkald for at få assistance. Verden over vakte dette initiativ også mediernes interesse for EU's forskning i færdselssikkerhed og oplyste forbrugerne om fordelene ved disse nye ikt-baserede sikkerhedssystemer. I 2008 gik *Europeana*, EU's multimedie onlinebibliotekmuseum og -arkiv i luften med mere end tre mio. bøger, kort, lydoptagelser, fotografier, arkivdokumenter, malerier og film fra kulturelle institutioner, som stilles til rådighed via en webportal, hvor alle

officielle EU-sprog kan benyttes¹¹. Ligeledes i 2008 imødegik i2010 en af fremtidens vigtigste udfordringer ved at lancere et fjerde flagskibsinitiativ angående *ikt for en bæredygtig vækst*, hvori der fokuseres på ikt's bidrag til effektiv energiudnyttelse.

3. VIRKNINGER AF i2010 I MEDLEMSSTATERNE

I alle medlemsstater er i2010-initiativet gennemført med nationale strategier. Nogle er generelle ikt-strategier, og nogle tager fat på mere specifikke politikker, f.eks. bredbånd, e-inddragelse, e-sundhed, e-læring og e-business.

De nationale strategier revideres løbende og ajourføres som en del af Lissabonprocessen. Næsten alle planer afspejler nøje målene i i2010-strategien.

En første bølge af nationale ikt-strategier blev iværksat efter vedtagelsen af i2010 i 2005, og en anden bølge fulgte efter for nylig. Nationale ikt-strategier viser, hvordan den åbne koordineringsmetode fungerer i praksis: nogle søger tydeligvis inspiration fra andre medlemsstater. Første generation af nationale bredbåndsstrategier fokuserede på at stille bredbånd til rådighed for 100 % af befolkningen. Nu lægges vægten snarere på højere hastigheder, på bredbånd som del af forsyningspligt-ydelser eller på at bringe lyslederinfrastruktur ud til husholdningerne.

Finland har planer om at fastsætte 1 Mbps for forsyningspligt senest i 2010 og 100 Mbps for alle senest i 2015. *Tyskland* har planer om fuld bredbåndsdækning senest i 2010 og mindst 50 Mbps til 75 % af landets husholdninger senest i 2014. Flere medlemsstater fokuserer også på behovet for bredbånd til overkommelige priser. *Frankrig* tilstræber fuld bredbåndsdækning til højst 35 EUR pr. måned senest i 2012. *Portugal* fokuserer på lyslederinfrastruktur, avancerede bredbåndsydelser og hurtige forskningsnet.

I nyere strategier tages der fat på nye områder, der går videre end prioriteterne bredbånd, offentlig onlinetjenester og digitale færdigheder, som deles af alle medlemsstater. Mange af de mindre medlemsstater tilstræber nu at blive førende aktører i EU.

Nogle lande sætter nye emner på ikt-dagsordenen, f.eks. grøn IT, e-rettighedschartre, retlige foranstaltninger angående ikke-forskelsbehandling og adgangsfaciliteter eller nye veje til at udvikle e-forvaltningstjenester, evner og digitale færdigheder eller modeller, som kan stimulere udviklingen af digitalt indhold.

4. ET BLIK FREMAD – FREMTIDENS POLITISKE UDFORDRINGER

EU's hidtidige succes har været bygget på en vedholdende indsats for at sikre lige konkurrencevilkår på telekommunikationsmarkedet og et marked uden grænser for digitalt indhold og medietjenester. EU's teknologiske førerstilling skyldes den løbende indsats for at etablere en kritisk masse af F&U på nye ikt-områder. EU har en betydelig evne til at udnytte sine kulturelle ressourcer, f.eks. den dynamiske og succesrige film- og mediesektor og det europæiske digitale bibliotek. Denne politiske hovedretning vil også være gyldig i fremtiden.

Men succesen for EU's ikt-strategi i de seneste fire år må ses i et globalt perspektiv. Det står i mellemtiden klart, at selv på områder, hvor EU indtager en global førerrolle, **risikerer EU at miste sin konkurrencefordel**, når det drejer sig om ny og innovativ udvikling. EU har

¹¹ www.europeana.eu

eksempelvis placeret sig som globalt førende inden for bredbåndsinternet, men ligger langt bag Japan og Sydkorea på lyslederområdet. Tilsvarende er EU's succes inden for mobilkommunikation ikke smittet af på det trådløse bredbånd, hvor Asien er ved at indtage en førende rolle. Desuden står EU på sidelinjen med hensyn til internettjenester og -applikationer, hvor USA dominerer det nye, interaktive webhabitat, navnlig hvad angår blogs og sociale netværk.

EU har derfor behov for en **ny digital dagsorden** for at imødegå de nye udfordringer, skabe verdens bedste infrastruktur og åbne for internettets potentiale som drivkraft for vækst og grundlag for åben innovation, kreativitet og deltagelse. Det Europæiske Råd opfordrede i december 2008 til at opstille en europæisk plan for innovation og forskning, hvori ikt-teknologien får en central rolle. EU har brug for at hæve indsatsen med vækststrategier for at sætte gang i den økonomiske genopretning og fastholde sin verdensklasse inden for højteknologiske sektorer. Forskningsbudgetter må udnyttes mere effektivt, så gode idéer markedsføres og skaber ny vækst. Ikt-styret produktivitet må kickstartes som modvægt med stagnationen i BNP, når arbejdsstyrken begynder at mindskes, fordi de store årgange trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet¹². Der skabes grobund for nye, mere intelligente og mindre forurenende teknologier, som hjælper EU med at firedoble væksten¹³, og netværksredskaber udnyttes til at genopbygge tilliden til EU som et åbent og demokratisk samfund.

Kommissionen lancerer i nær fremtid en offentlig onlinehøring om ni områder af central betydning for EU's fremtidige ikt- og mediepolitikker¹⁴:

- (1) *Frigørelse af ikt som drivkraft bag økonomisk genopretning og som hovedbidragyder til Lissabondagsordenen for vækst og beskæftigelse.* Dette er afgørende dels i den aktuelle økonomiske og finansielle krise og dels for at opfylde EU's økonomiske mål på længere sigt.
- (2) *Styrkelse af ikt's rolle i forbindelse med overgangen til en mere bæredygtig økonomi med lavt kulstofforbrug.* Der fokuseres på ikt med henblik på at fremme et ansvarligt energiforbrug i husholdningerne, transporten, elproduktionen og fremstillingssektoren, og potentialet for betydelige energibesparelser afdækkes. Intelligente målere, effektiv belysning, cloud computing og distribueret software vil omdanne forbrugsmønstret, hvad angår udnyttelsen af energikilder. Ikt-baserede løsninger vil få afgørende betydning for EU's indsats med hensyn til at styre overgangen til en bæredygtig økonomi.
- (3) *Forbedring af EU's præstationer inden for ikt-forskning og -innovation.* Trods de seneste års resultater udfordres EU's F&U konstant. Et solidt grundlag for F&U på ikt-området i EU er afgørende, fordi ikt-gennembrud er centrale for at overvinde en række udfordringer, f.eks. sundhedsplejen, kravene som følge af samfundets aldring,

¹² Der forventes ca. 19 mio. færre beskæftigede i EU frem til 2060 på grund af tilbagegangen i den erhvervsaktive del af befolkningen. Dette indebærer, at fremtidens økonomiske vækst må sikres med øget produktivitet. Ifølge et nyligt skøn vil væksten i medlemsstaternes arbejdsproduktivitet konvergere mod et langsigtet historisk gennemsnit på 1¼ %, se KOM(2009) 180 – *Konsekvenserne af befolkningssaldringen i EU: Rapport om befolkningssaldringen 2009*.

¹³ "Doubling Wealth, Halving Resource Use", E von Weizsäcker, A. Lovins og H. Lovins (1995).

¹⁴ Høringen om tema 5) og 6) vil blive afholdt i fællesskab af generaldirektoratet for informationssamfundet og generaldirektoratet for det indre marked.

sikkerhed og retten til privatlivets fred og styringen af overgangen til en økonomi med lavt kulstofforbrug.

- (4) *Oprettelse af en økonomi, som er 100 % sammenkoblet via et højhastighedsinternet, der er åbent for alle.* Der må åbnes for det potentiale, som en højhastighedsinfrastruktur frembyder med hensyn til økonomisk genopretning, vækst på lang sigt og innovation i EU. Det vil være afgørende at bevare åbenheden i fremtidssikrede højhastighedsnet, så der skabes grobund for innovation inden for nye tjenester og indhold til gavn for og af alle brugere online.
- (5) *Konsolidering af det indre onlinemarked.* Det indre onlinemarked er endnu ikke en realitet trods solide fremskridt i de seneste år. EU lider stadig under manglende sammenhæng i lovgivningen og problemer med betalingssystemer, sikkerhed, privatlivets fred og andre hindringer, der afskrækker virksomheder og forbrugere fra at digitalisere sig. Dette gælder også for markedet for digitalt indhold, hvor den manglende sammenhæng gør det vanskeligt for EU-borgerne at få adgang til det samlede righoldige og kulturelt forskelligartede onlineudbud, som findes i hele EU.
- (6) *Opmuntring af brugernes kreativitet.* Det nye digitale habitat (Web 2.0 og efterfølgende) tilbyder en hidtil uset mulighed for at frigøre EU-borgernes kreativitet. Dagens internet er et interaktivt politisk forum – et dynamisk socialt netværk og en udstrakt kilde til viden. Brugere er blevet aktive aktører, producenter eller en kombination af producenter/forbrugere med nye medbestemmelsesorienterede platforme og tjenester, og det er vigtigt at opstille nye politikker, hvormed brugernes kreativitet og deltagelse opmuntres.
- (7) *Styrkelse af EU's position som en central medspiller på den internationale ikt-arena.* Den moderne ikt's fortsatte succes afhænger af åbenhed og samarbejde på internationalt plan og af et internet, som er fri for censur og restriktioner for så vidt angår trafik, websteder, platforme og udstyrstyper. Den er også afhængig af vores evne til at håndtere globale udfordringer, f.eks. politisk styring på internationalt plan, sikkerhed, anstødeligt indhold og misbrug, retten til privatlivets fred og beskyttelse af personoplysninger og nye udstrakte adresseringsområder (IPv6), flersproglige identifikatorer m.v. Mange af disse problemer kan kun løses på internationalt niveau, men EU har ofte svært ved at gøre sig gældende i den forbindelse.
- (8) *Moderne og effektive offentlige serviceydelser stilles til rådighed og gøres tilgængelige for alle.* e-Forvaltning indføres i stigende omfang i alle medlemsstater. Der må dog gøres en yderligere indsats for at øge interoperabiliteten mellem offentlige myndigheder. Med henblik på at opfylde dette mål har Kommissionen for sin del foreslået at videreføre det succesrige IDABC-program ved at fremsætte et forslag om et nyt program om interoperabilitetsløsninger i forbindelse med offentlige forvaltninger (ISA)¹⁵, og Kommissionen viderefører sit arbejde med at revidere europæiske interoperabilitetsrammer. Udnyttelsen af ikt i skoler er steget betydeligt, og Lissabonmålet om at udstyre og tilkoble alle skoler i EU er allerede opfyldt. Applikationer på området e-læring og e-sundhed kan forbedre kvaliteten af uddannelse og sundhedspleje mærkbart i hele EU. Men fordelene ved alle disse applikationer er endnu ikke fuldt udnyttet. Vi må undgå at åbne nye digitale kløfter. Det

¹⁵

Se KOM(2008) 583.

medbestemmelsesorienterede net frembyder nye muligheder, men også udfordringer for de offentlige myndigheder, idet borgerne sættes i stand til at tage deres forhold til myndighederne op til fornyet overvejelse.

- (9) *Udnyttelse af ikt til at forbedre EU-borgernes livskvalitet* ved at åbne for EU's lager af kulturarv og lægge den på nettet. Initiativet e-Inddragelse fra 2008 viste den sociopolitiske og økonomiske betydning af dette, og de forretningsmæssige fordele ved e-Inddragelse står nu stærkere end nogensinde med hensyn til at overvinde de væsentligste ulemper, såsom alder, uddannelse, køn og bopæl. I den aktuelle økonomiske afmatning risikerer især sårbare persongrupper at blive yderligere udelukket fra samfundet og arbejdsmarkedet.

5. KONKLUSION

Resultaterne af i2010 og de måder, hvorpå gennemførelsen har fundet sted i medlemsstaterne, giver et øjebliksbillede af dynamikken og mangfoldigheden i de tiltag, som innovative politikker kan afstedkomme. Der er med i2010 lagt et fundament for et moderne ikt-støttet samfund. Bredbånd er i dag solidt placeret på den politiske dagsorden.

Men EU står over for vigtige beslutninger om, hvordan man skal opbygge en helstøbt sammenkoblet digital økonomi, som er klar til at drage fordel af genopretningen. Dertil kommer, at internettet i de kommende år forventes at udvikle sig til en central tjeneste, der er en forudsætning for, at vi kan deltage fuldt ud i samfundet.

Med henblik på at udnytte disse muligheder opfordrer Kommissionen medlemsstaterne og interessenter til at samarbejde aktivt i de kommende måneder frem til begyndelsen af 2010 om at udarbejde en ny digital dagsorden, således at EU kan træde ud af den aktuelle krise med en styrket, mere konkurrencedygtig og åben digital økonomi, der kan være drivkraften bag EU's vækst og innovation.